

A felsőoktatási részvétel és a felsőfokú végzettség hozamának változása Magyarországon

Varga Júlia

MTA KRTK Közgazdaságtudományi Intézet

54. Közgazdász Vándorgyűlés Kecskemét 2016. 09.

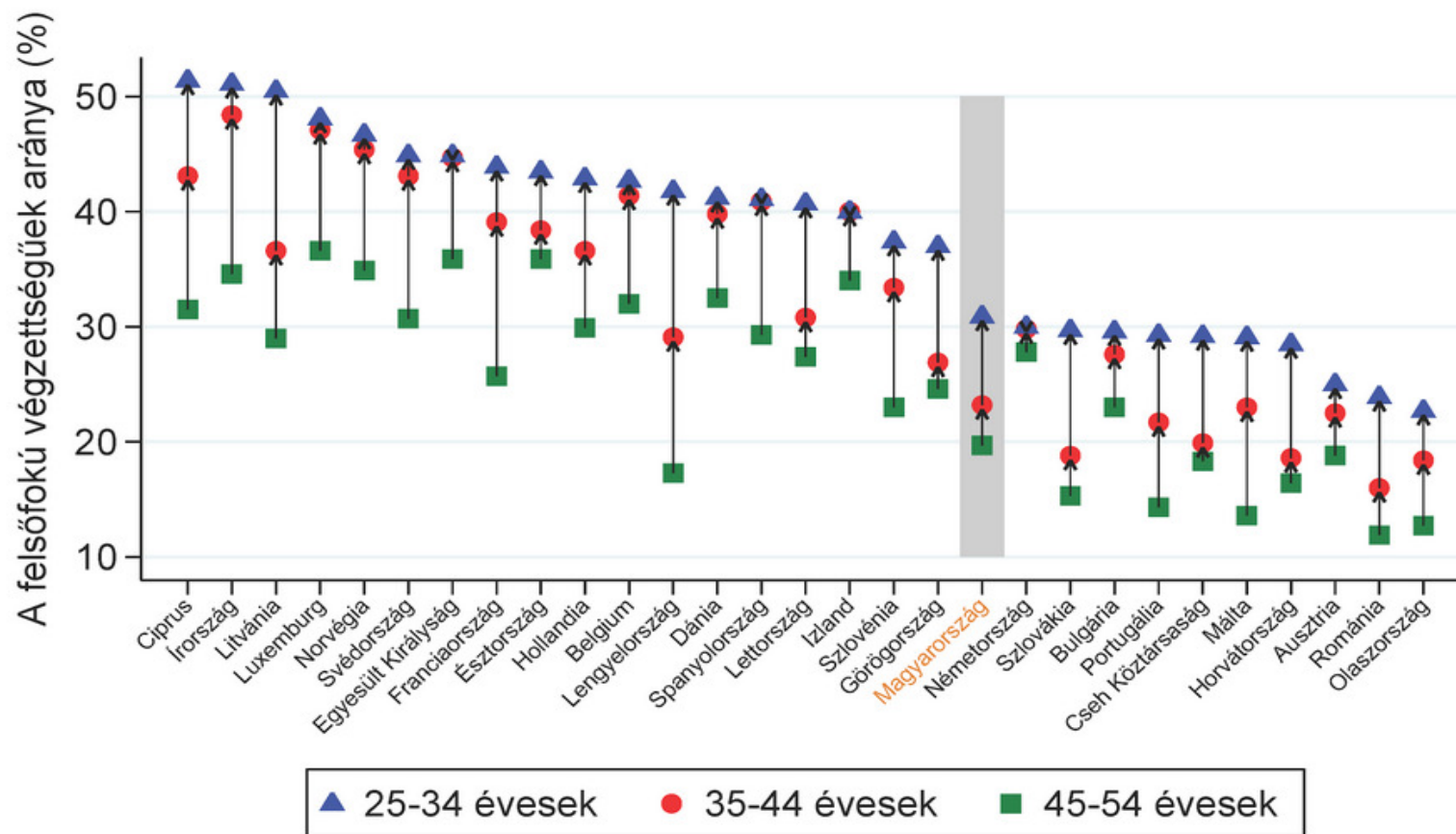

Miről fogok beszélni?

- Mekkora a felsőfokú végzettségűek aránya?
- Honnan ismerhetők meg a munkaerő-piaci igények?
- A felsőoktatás munkaerő-piaci hozamának változásai (kereset, foglalkoztatás)
- Tudományterületenkénti különbségek
- Hagyatkozhatunk-e a vállalati kikérdezésekre?
- A felsőoktatási részvétel változásai

Hogyan változott a felsőfokú végzettségűek aránya?

2013

Forrás: EU Labour Force Survey: <http://adatbank.krtk.mta.hu>

Honnan ismerhetők meg a munkaerő-piaci igények?

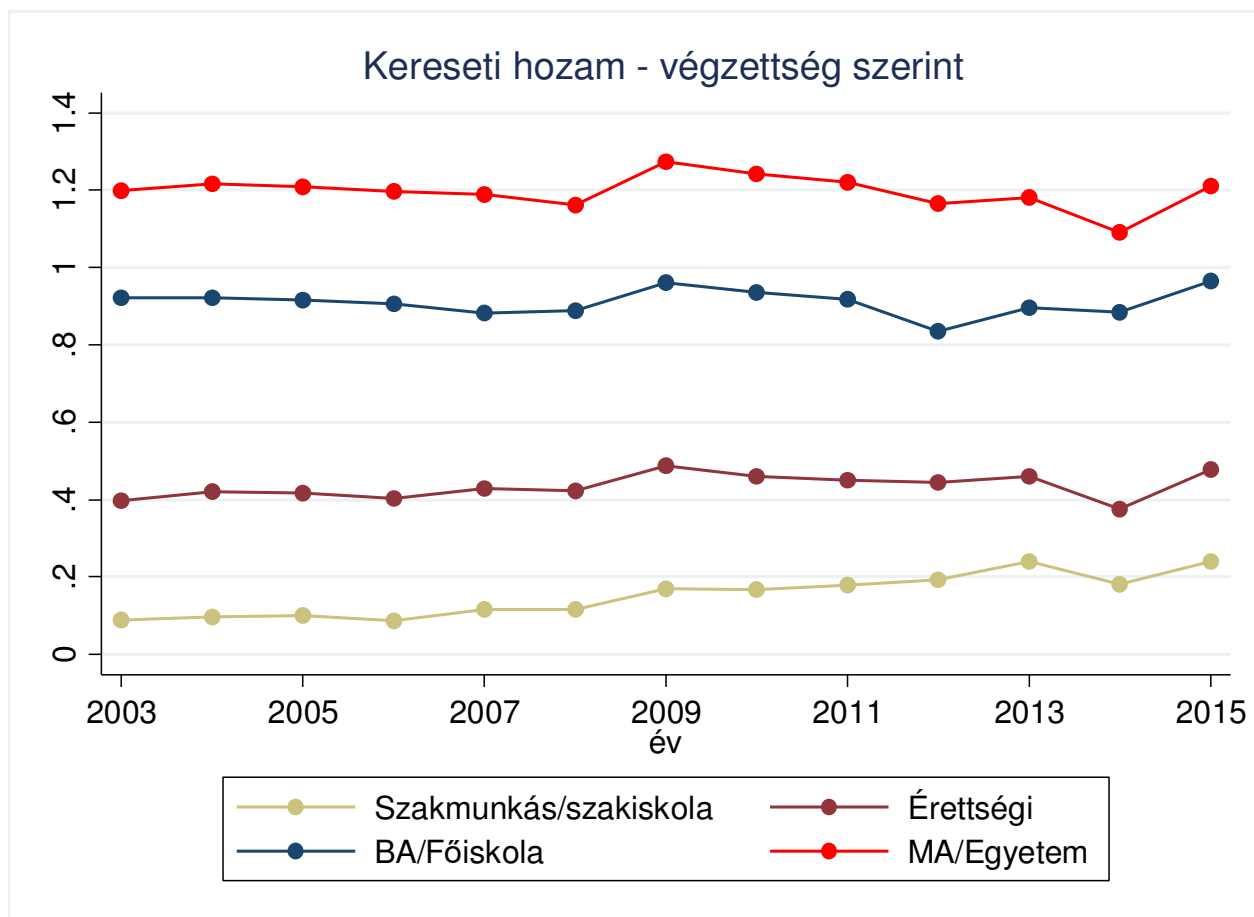
Munkaerő-piaci jelzések: keresetek, foglalkoztatási arányok, munkanélküliségi arányok, álláskereső idõtartama)

Diplomás pályakövetési vizsgálatok – pályakezdõ diplomások munkaerő-piaci helyzetérõl (FIDÉV, DPR)

Munkaerő-piaci előrejelzések eredményei? (MTA KTI Munkaerő-piaci előrejelzések készítése <http://elorejelzes.mtakti.hu/>)

Vállalati igények felmérése, vállalati vélemények ?

Hogyan változott a felsőfokú végzettség kereseti hozama?

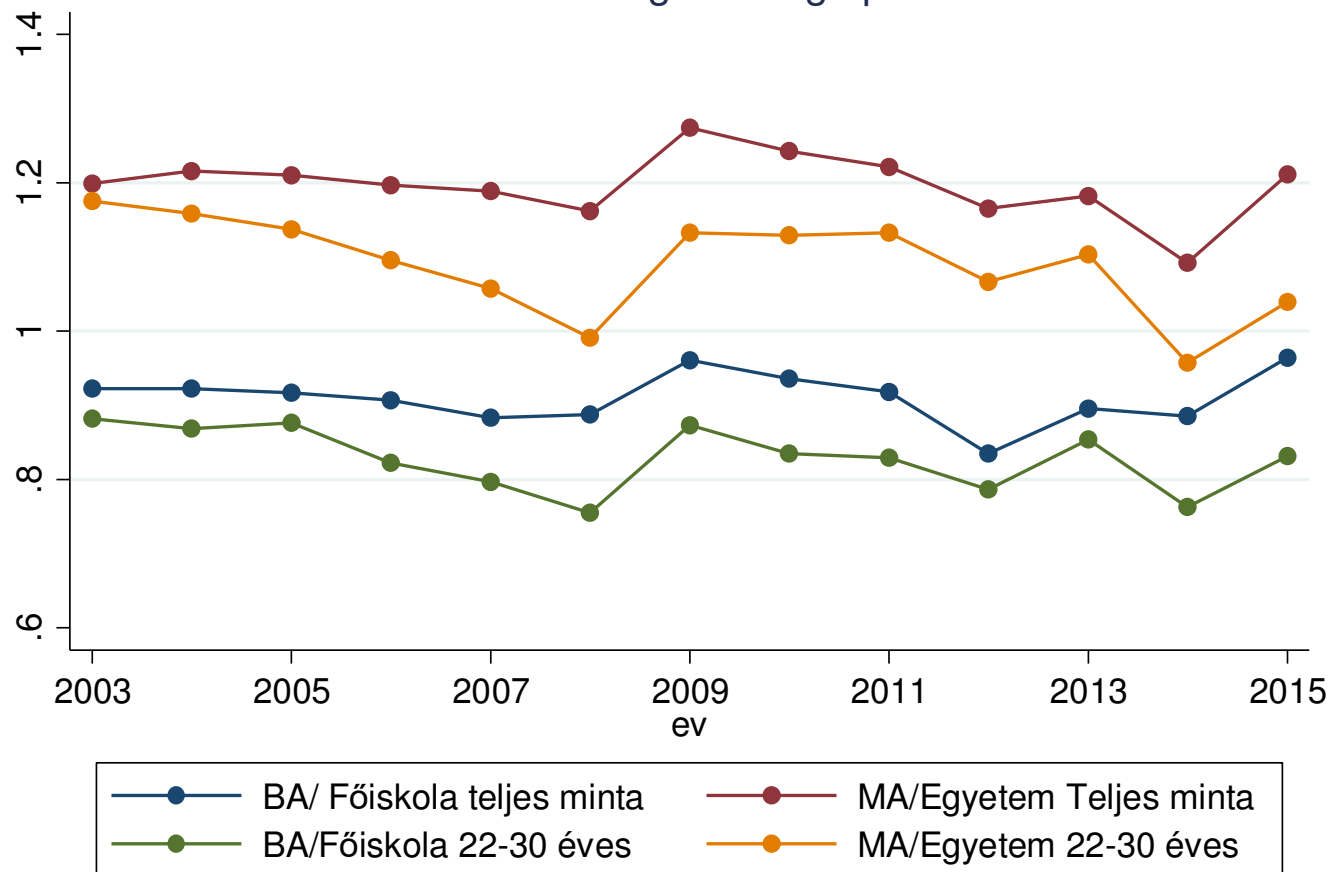
A Bértarifa felvételek adatainak felhasználásával futtatott egyszerű kereseti regressziók alapján.

Függő változó: (log) kereset; magyarázó változók: az iskolai végzettség kategóriái, nem, munkaerő-piaci tapasztalat, munkaerő-piaci tapasztalat négyzete.

N :190-230 ezer fő

Hogyan változott a felsőfokú végzettség kereseti hozama?

Kereseti hozam a felsőfokú végzettség típusa és életkor szerint

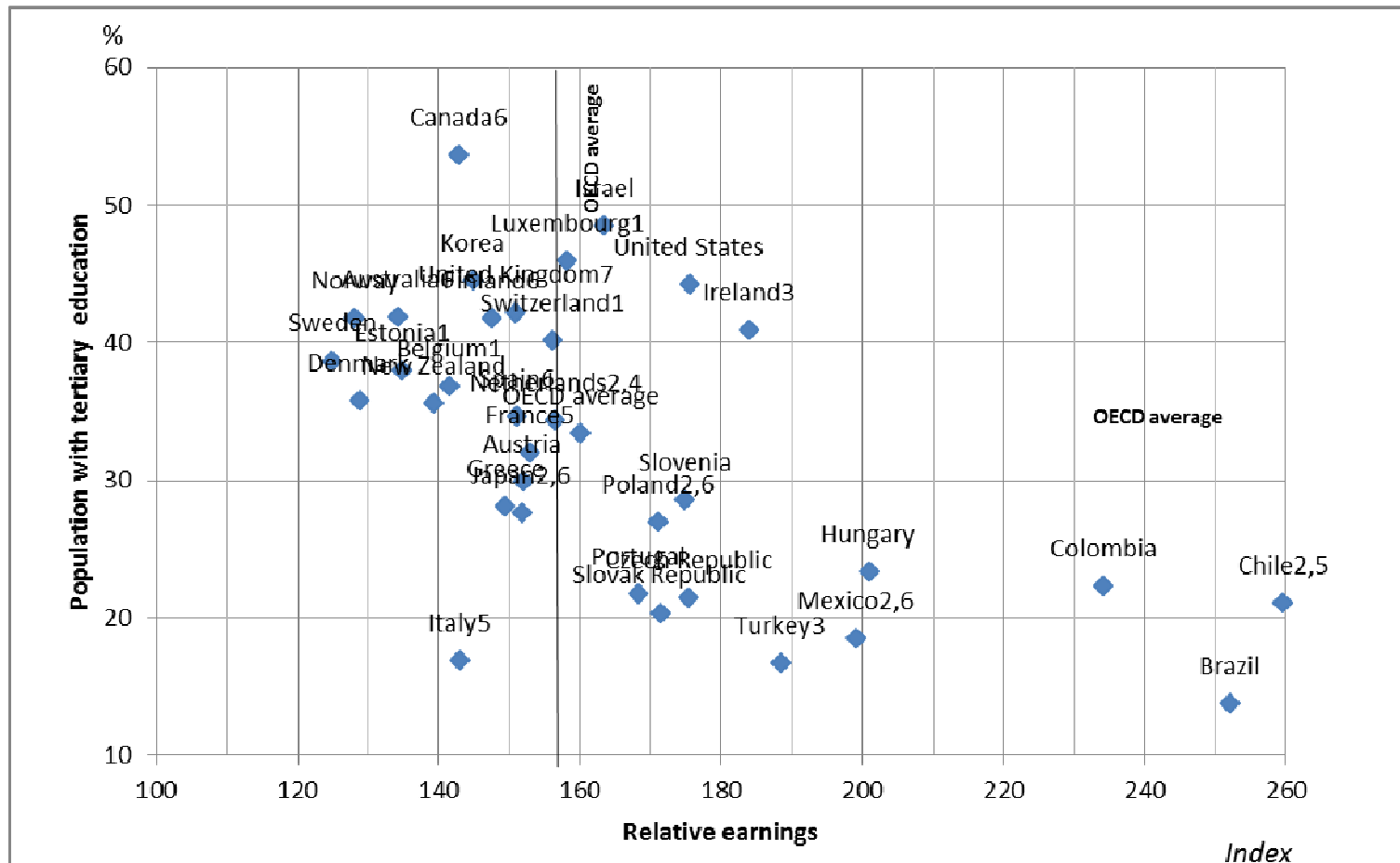
A Bértarifa felvételek adatainak felhasználásával futtatott egyszerű kereseti regressziók alapján.

Függő változó: (log) kereset; magyarázó változók: az iskolai végzettség kategóriái, nem, munkaerő-piaci tapasztalat, munkaerő-piaci tapasztalat négyzete. N :190-230 ezer fő

N (pályakezdő): 38-40 ezer fő

A felsőfokú végzettségűek relatív keresete (középfokú végzettségűek keresete =100) és népességben belüli arányuk %,

2013

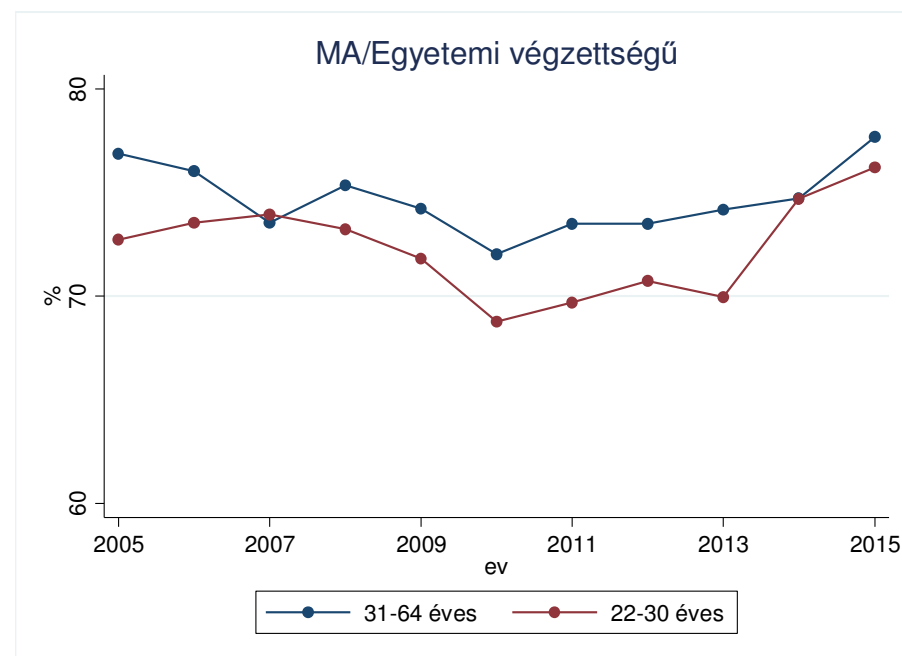
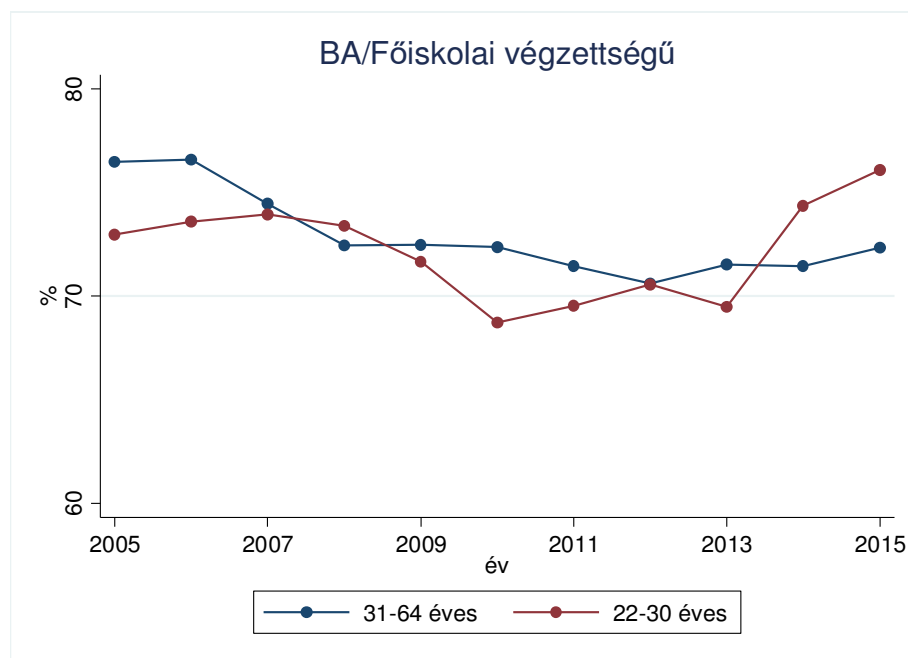

Forrás: OECD. EAG 2015 Tables A1.3a and A6.1a. See Annex 3 for notes (www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm).1 2 <http://dx.doi.org/10.1787/888933283719>

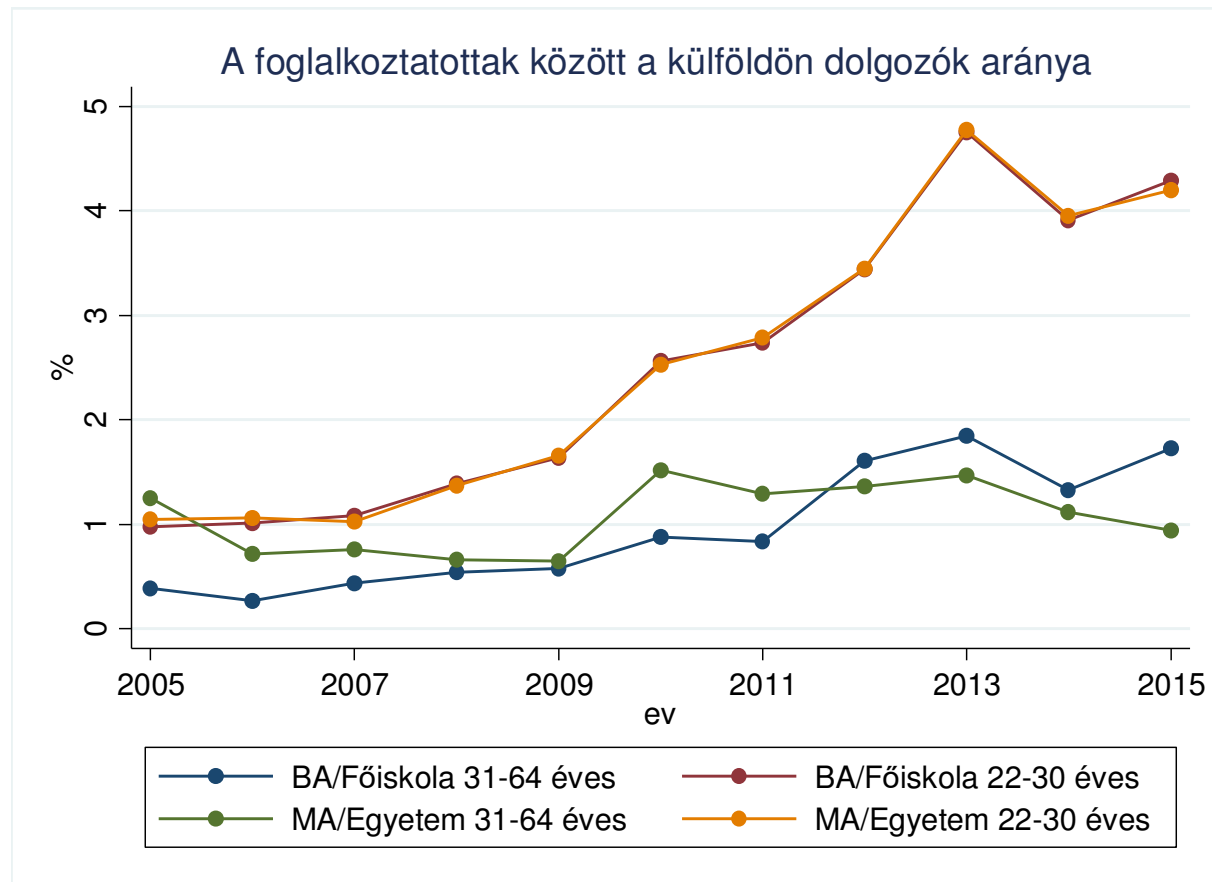
A felsőfokú végzettség foglalkoztatási hatásának változása

A foglalkoztatottak aránya a felsőfokú végzettségűek között %

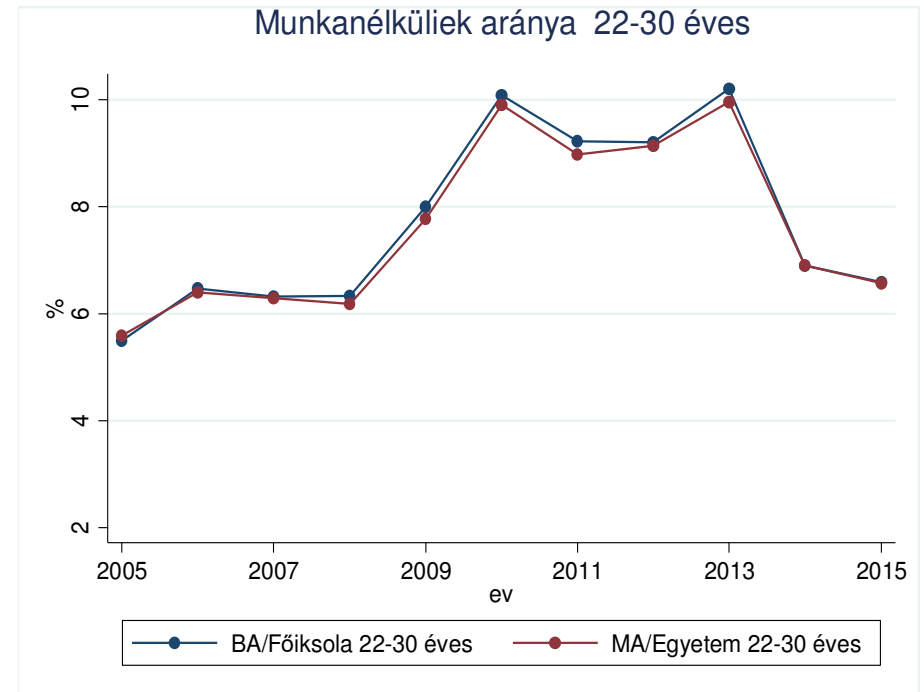
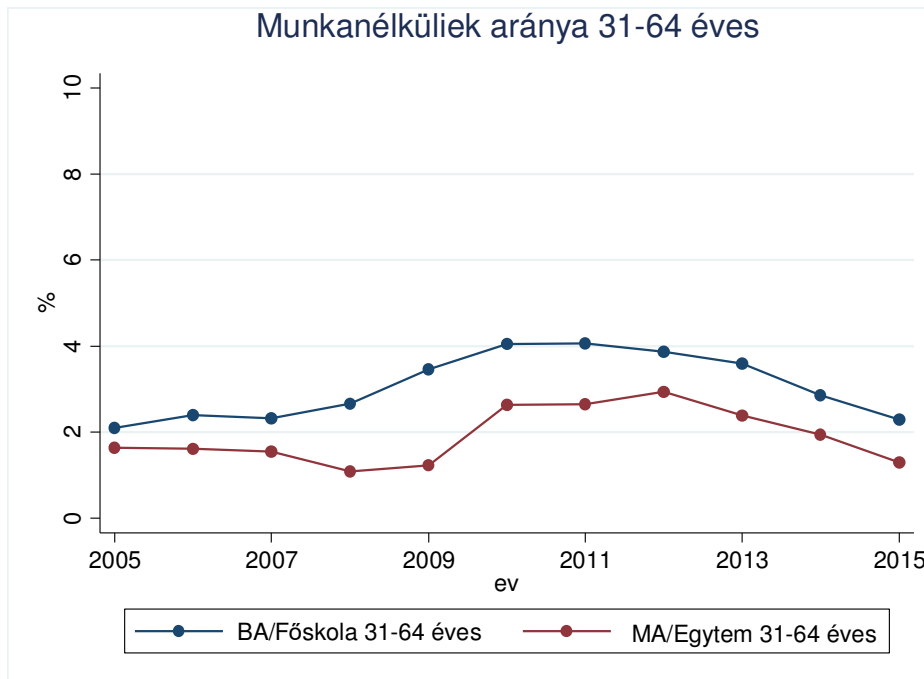
Forrás: A KSH Munkaerő-felvételei 1. negyedévi hullámainak adataiból számolva

Külföldön dolgozók

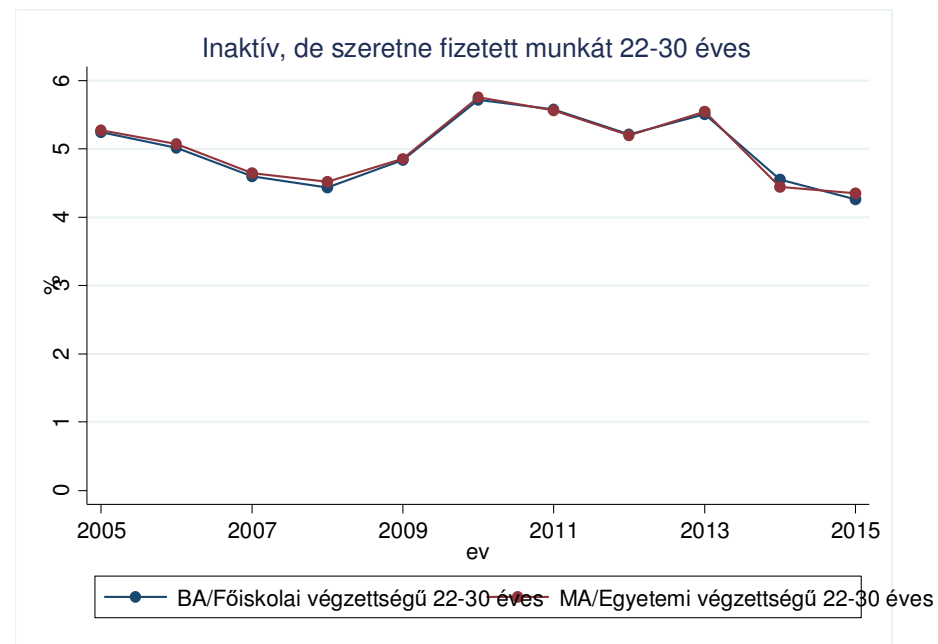
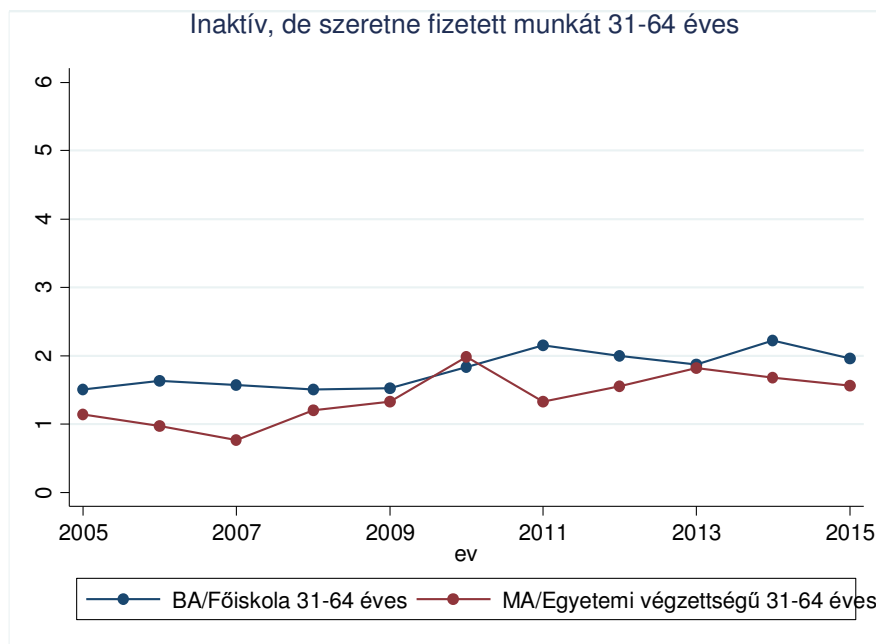
Forrás: A KSH Munkaerő-felvételei 1. negyedévi hullámainak adataiból számolva

Munkanélküliek

Forrás: A KSH Munkaerő-felvételei 1. negyedévi hullámainak adataiból számolva

Inaktív, akik szeretnének fizetett munkát

Forrás: A KSH Munkaerő-felvételei 1. negyedévi hullámainak adataiból számolva

A végzés után az 1. munkahely megtalálásáig eltelt idő (hónap)

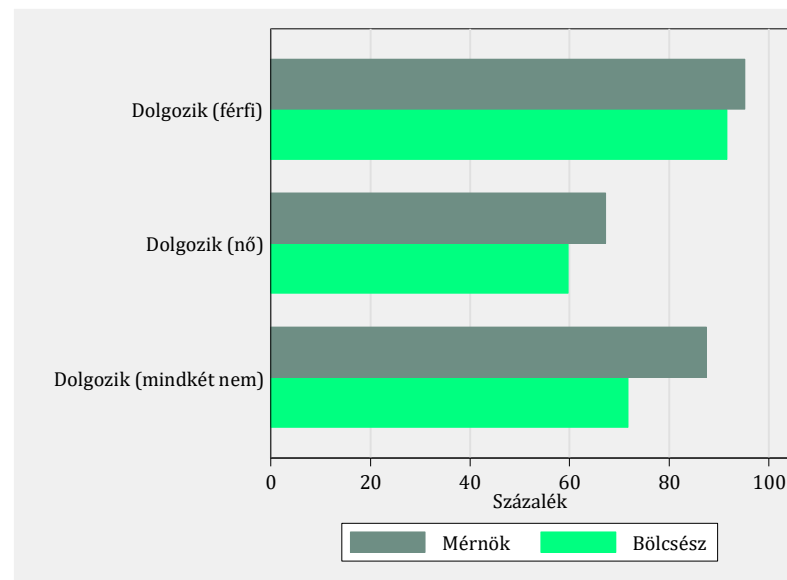
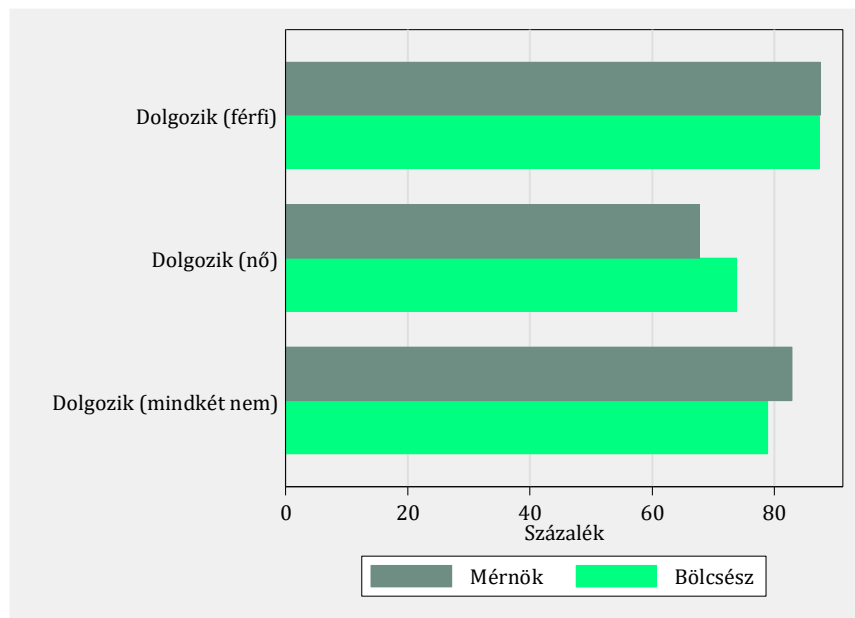
BA/BSC, vagy főiskolai végzettségű

Képzésterület	2008-ban végzett	2010-ben végzett
Pedagógusképzés	2,6	4,3
Gazdaságtudományok	2,8	3,8
Műszaki	4,5	3,5
Társadalomtudomány	1,9	3,5
Informatika	2,6	3,4
Természettudomány	2,8	3,4
Bölcsészettudomány	3,7	3,3
Orvos- és egészségtudomány	2,6	3,2
Jogi és igazgatási	4	3,1
Átlag	3,3	3,5

Forrás: Varga(2013) a DPR 2011 adatai alapján

A mérnök és bölcsész végzettségű diplomások munkaerőpiaci mutatói 2011-2013-ban

24-62 évesek | 30-34 évesek
Foglalkoztatási arányok

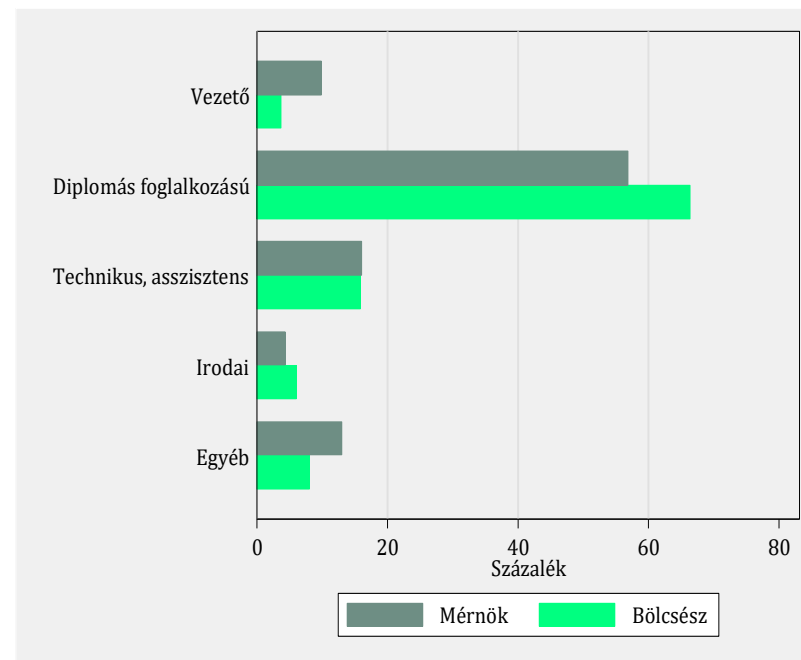
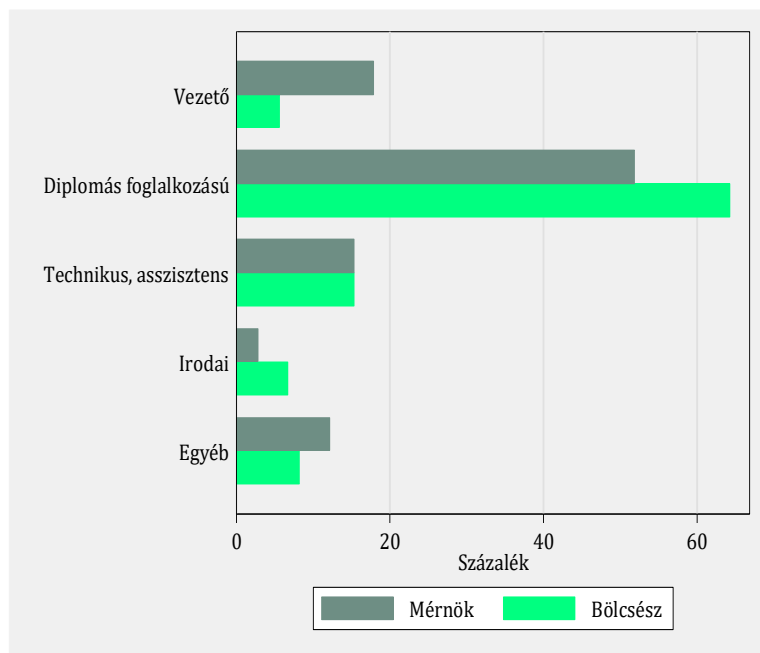
Forrás: Köllő János számításai a KSH Munkaerő-felmérés 2011-2013. évi, negyedéves hullámaiból létrehozott panel adatbázis. A megfigyelések száma a mérnökökre 14 628, a bölcsészekre 4981. A 30-34 évesek esetében: 2166 illetve 899

A mérnök és bölcsész végzettségű diplomások munkaerőpiaci mutatói 2011-2013-ban

24-62 évesek

30-34 évesek

Munkakörök

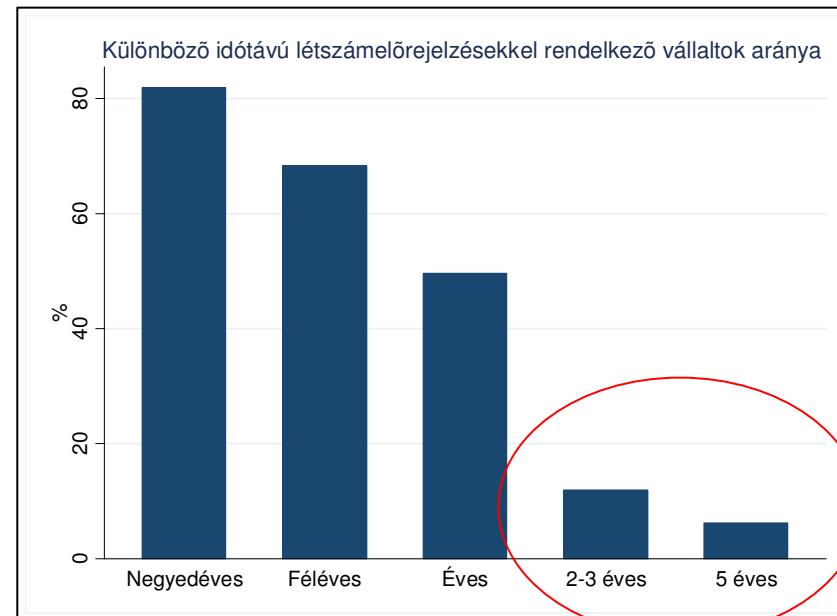
Forrás: Köllő János számításai a KSH Munkaerő-felmérés 2011-2013. évi, negyedéves hullámaiból létrehozott panel adatbázis. A megfigyelések száma a mérnökökre 14 628, a bölcsészekre 4981. A 30-34 évesek esetében: 2166 illetve 899

Hagyatkozhat-e a felsőoktatás a vállalati szféra kikérdezésére?

A különböző időtávú üzleti tervekkel rendelkező vállalatok aránya %

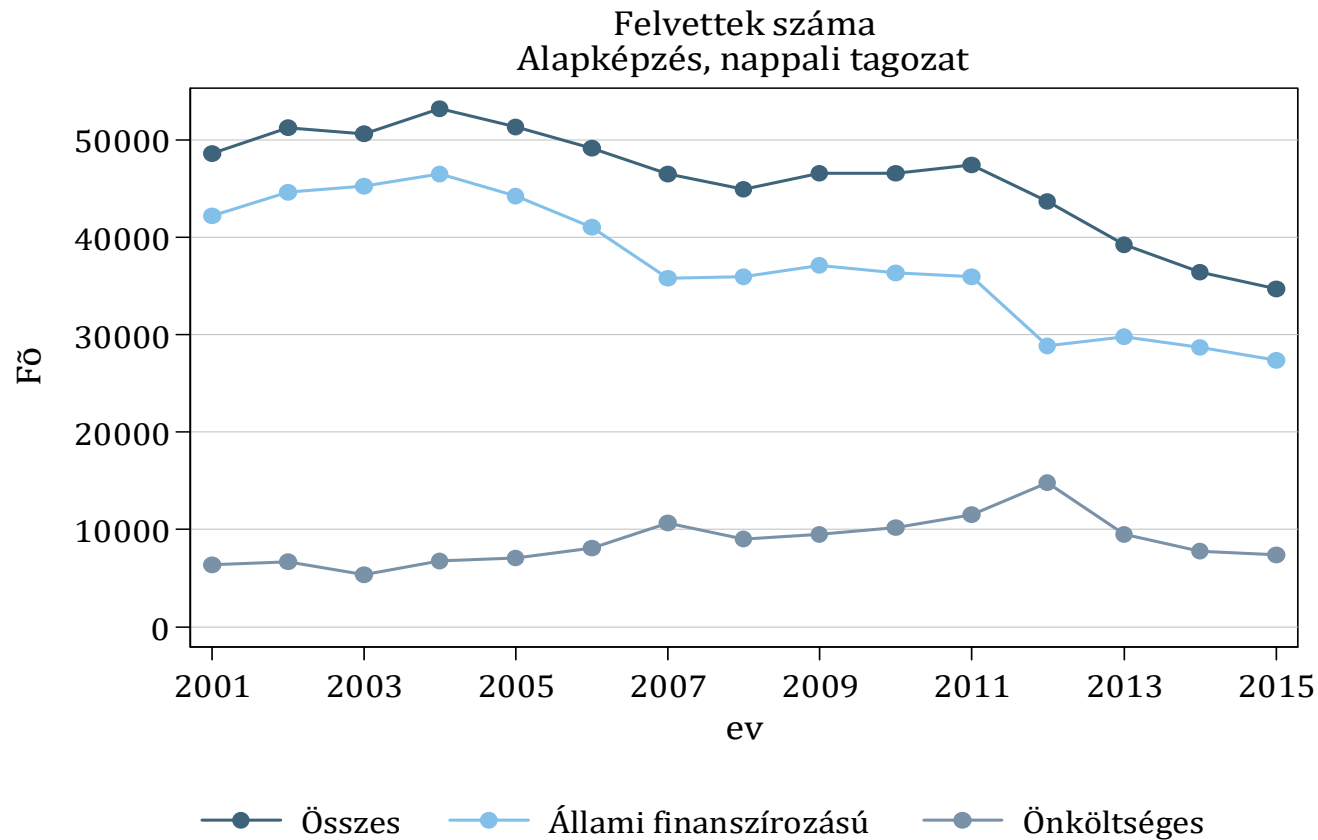
Negyedéves	Féléves	Éves	2-3 éves	5 éves
23,4	23,2	54,7	10,5	5,9

A felsőoktatásba 2016-ban bekerült 20 éves fiatal legkorábban 2019-ban végez BA szakon, 2021-ban MA szakon. 2060-ban megy nyugdíjba.

Forrás: Semjén, A. – Tóth I.J. et al. – Munkaerő-keresleti előrejelzések vállalati várakozások alapján.(2013)

Hogyan változott a felsőoktatásba felvettek száma?

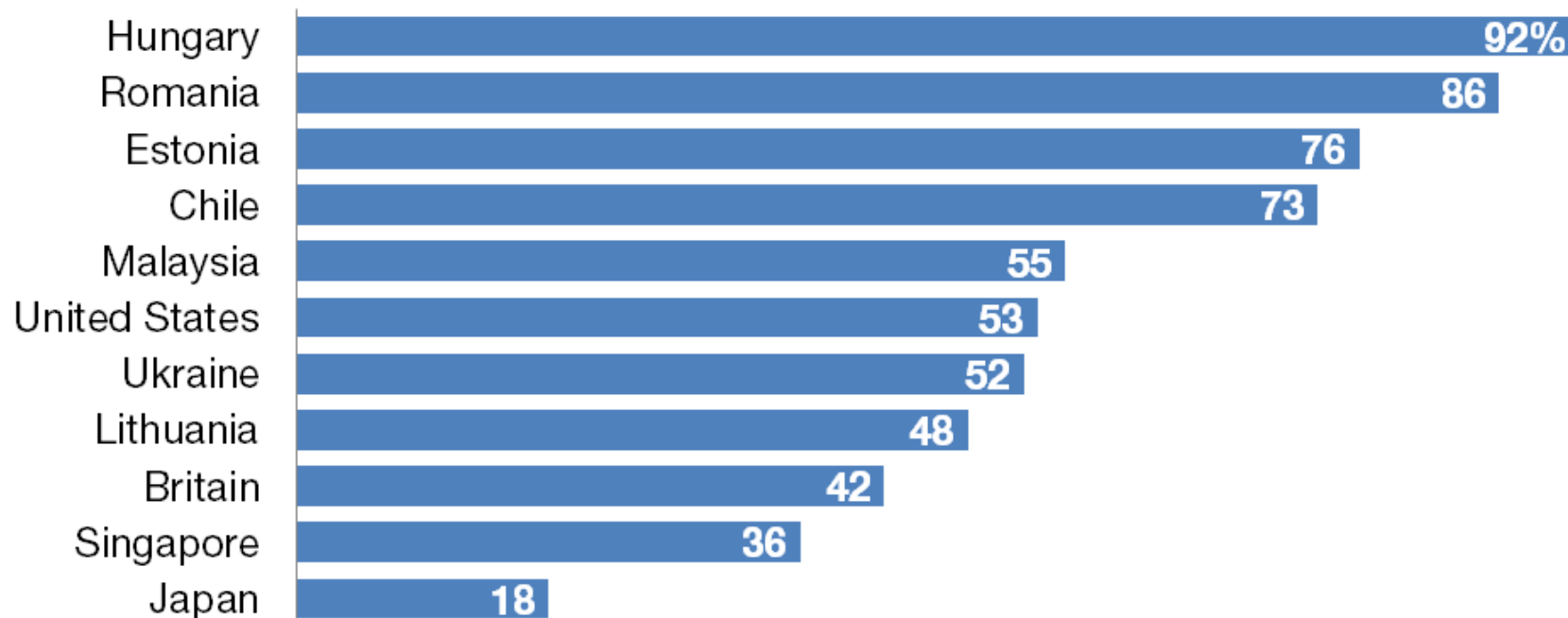

Forrás: a FELVI adatbázis adataiból számolva

Az egyetemi tanulmányok költsége (tandíj a z átlagfizetések arányában)

The 11 most expensive countries for a university education

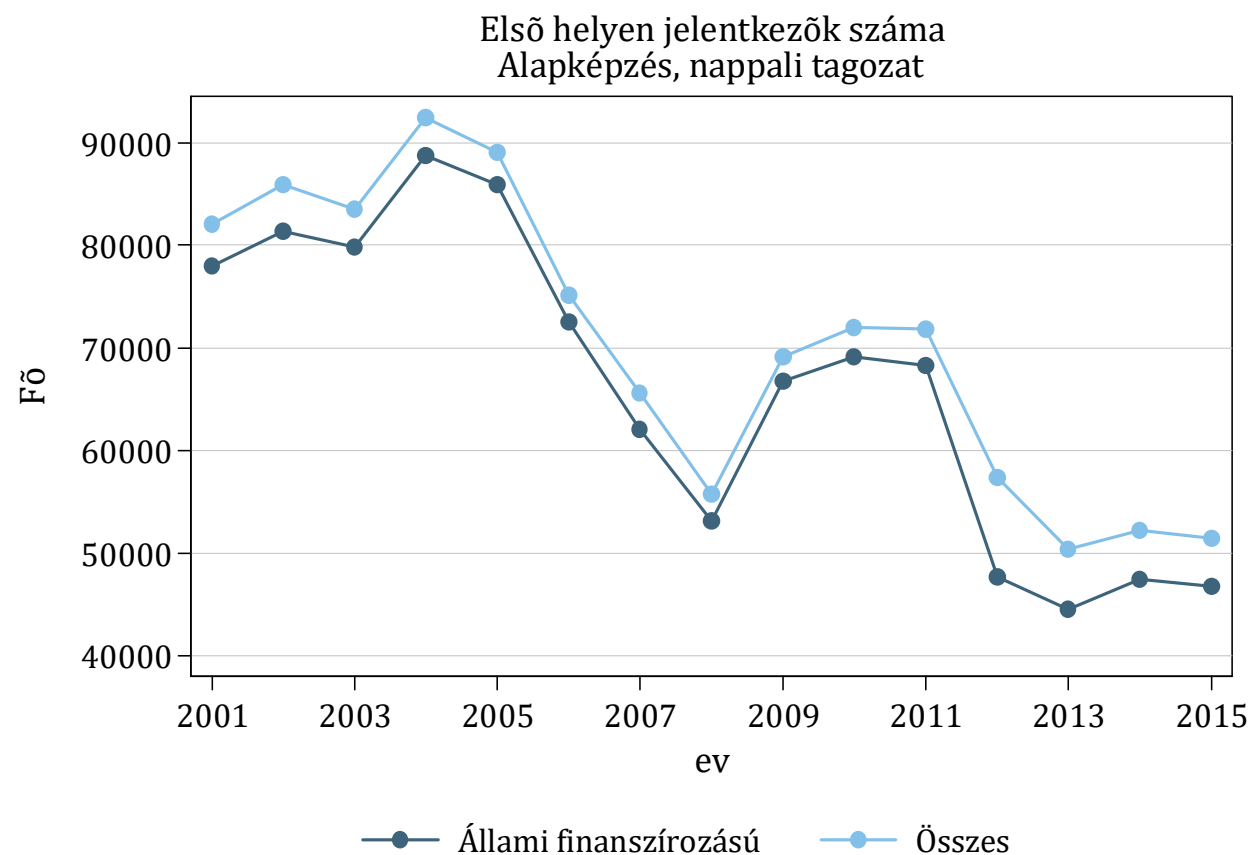
Percentage of salary spent on university tuition fees

Source: Expert Market; Business Insider

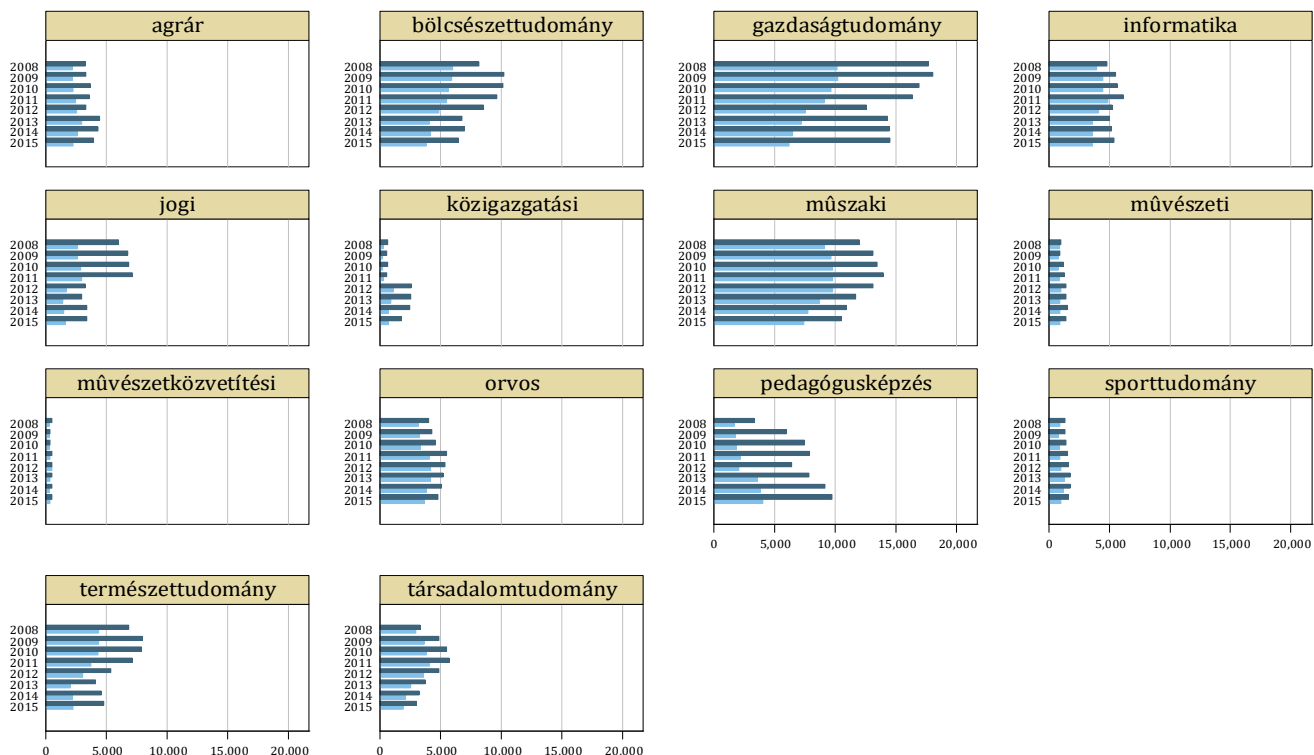

Hogyan változott a felsőoktatásba jelentkezők száma?

Forrás: A FELVI adatbázis adataiból számolva

Felvettek száma képzési területenként

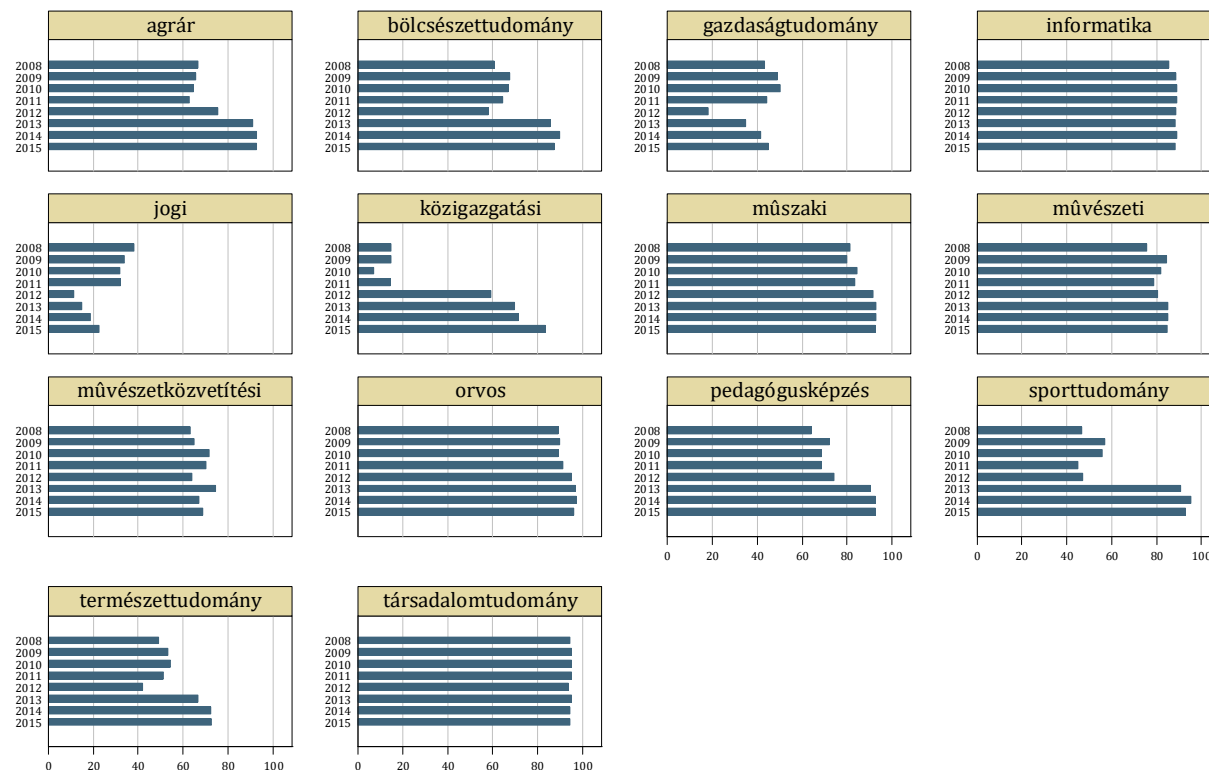
Összes felvett
 Alapképzés nappalira felvett

Graphs by kepzter

Forrás: a FELVI adatbázis adataiból számolva

Állami finanszírozású felvett az összes felvett arányában képzési területenként (Nappali tagozatos alapképzés)

%

Graphs by kepzter

Forrás: a FELVI adatbázis adataiból számolva

Köszönöm a figyelmet!